

Vi skall segra

Förord av Peter Weiss till texter av Che Guevara utgivna 1968

När vi hörde talas om Ches död, då var vår första tanke: var det nödvändigt att han dog, just nu, när han behövdes mer än någonsin? Hade det inte varit möjligt att komma till hans undsättning, få honom i säkerhet – han var sjuk, led av astma, reumatism – fanns det ingen plats för honom där han kunnat verka som planerare, som revolutionens ledare? Frågan ställdes: offrade han sig, gjorde han sig till martyr?

Vi vill inte ha några helgon. Vi avvisar mysticismen som lägger en gloria kring offerdöden. Vi avvisar bilden av Kristus tagen från korset, väntande på uppståndelsens dag. Och ändå: Che död, förrådd i ett bakhåll, en sargad kropp.

Är vi skyldiga till hans död? Förrådde vi honom? Eller var vi bara vardagligt, bara vardagligt förtröstansfulla, bara trögt tillitsfulla om denna avlägsna revolution? Uppsköt vi bara vårt ställningstagande därför att hans verksamhetsfält låg så långt borta?

Då gav han oss en lära med sin död. Han, som skulle behövts mer än någon annan, visade vad han ansåg vara det enda rätta. Han visade: när ni andra inte gör det, så gör jag det. Han var inte så uppfylld av sin betydelse. En arbetare från gruvorna i Bolivia som sökt sig till gerillan var lika betydelsefull. Han visade: det enda rätta är att ta ett gevär och bekämpa fienden.

Hur vi än vänder frågan om hans död, hans enkla lära ger oss alltid svaret. Och svaret pekar på vårt nederlag, vår feghet.

Vi vet, det råder stor strid om uppfattningen hur den revolutionära kampen i Latinamerika skall ledas. Vi vet att centralkommittéerna i många av Latinamerikas kommunistiska partier är emot gerillakampen. De anser tiden inte vara mogen ännu. De fordrar en långsam diplomatisk taktik, de räknar med möjligheten att under tåligt arbete från städerna kunna politisera lantbefolkningen. De hänger sig åt samexistensens illusion, åt illusionen om en fredlig samexistens med den till tänderna beväpnade utsugaren. Vi har under

OLAS-konferensen i Havanna bevittnat de bittra slitningarna. Men vi har även bevittnat enigheten bakom proletariatets absoluta krav: genomförandet av den slutliga befrielsen. Deklarationen från OLAS-konferensen blev ett bejakande av revolutionen, trots de olika uppfattningarna om revolutionens förverkligande.

Che Guevara, och med honom ledarna för gerillan i Latinamerika, såg som enda väg den direkta, omedelbara handlingen. De visste, och vet, att ingenting annat förslår mot denne motståndare än väpnad kamp, ingenting annat än våld. Och de vet att det är nödvändigt att gripa till detta våld, även om det leder till nederlag, till svåra förluster. De vet att varje andrum som ges åt fienden gör honom starkare. De vet att andra kommer att ta vid där de själva tvingas ge upp.

För dem är detta ingen heroism. För dem är detta kalla fakta. De hungrigas vardagsmat. Hur partiledningarna än planerar kan de inte komma ifrån att gerillan samlas i bergen för att fortsätta revolutionen inom revolutionen. Det så kallade förnuftets, resonerandets talan förmår ingenting mot dessa handlingar, som bara har ett enda val. Och valet är: att kämpa i stället för att svälta, i stället för att vara kuvad.

Vi har sett belägringstillståndet på Kuba. Vi har sett de nordamerikanska jagare som dagligen kretsar kring ön. Vi har känt hotet norrifrån starkare med varenda dag. Vi har känt hatet växa mot denne fiende som bara väntar på ett tillfälle att slå ned på ön Kuba, för att förintala allt som byggts upp under mödor och försakelser.

Kuba, Vietnam, Nordkorea, tre fattiga underutvecklade länder, som byggt upp det mest förhatliga för denne motståndare, som byggt upp ett socialistiskt samhälle. Fiendens system lämnar inga andra alternativ än krigståget för att förstöra revolutionens grundval. Fienden måste bevisa att hans system är starkare, fienden måste bevisa att han lyckas uttradera dessa förmätta försök till befrielse.

Och även om han lyckas lägga Vietnam i aska,

på grund av vår tröghet, vår feighet, vår oförmåga till handling, så är befrielsekriget inte slut. Hans tal om fred är alltid ihåligt. Vi vet, ingen fred eliminerar orsakerna till hans angrepp.

Vi, som tar på oss den självklara rätten att leva i den av våra tre världar som kallas den första, vi som ännu tolererar att våra statsmän, våra handelsmän, våra sociologer drar en naturlig skiljelinje mellan vår värld och denna fattiga avlägsna tredje värld, vi kommer att se att kriget fortsätter, små krig, kanske större krig, isolerade kamphandlingar i bushen, i bergen, i djungeln. Vi kommer att höra om och om igen om det meningslösa, det dödsdömda i dessa revolterande grupperns aktivitet, vi kommer att läsa i vår press om terrordåd, om desperata sabotageaktioner, alltid långt borta i Latinamerika, Afrika, Asien och det kommer aldrig att ha någon omedelbar aktualitet för oss, för vi, vi anser oss ännu vara säkra i vår första av alla världar.

Däri ligger vårt förräderi: så länge vi inte totalt bryter med denna skenheliga uppdelning av världen, så länge vi självklart håller fast vid egendomar som vi förvägrar dem där borta är vi medansvariga för varje mord som begås mot dem som börjat kampen mot orättvisorna.

Låt oss kalla denna värld, för vars framtid Che Guevara stupade, den första världen, för det är den största av de tre världarna. Eller låt oss kalla den: den revolutionära världen, för det är ur denna värld revolutionen kommer i dag. Vi har kallat vår värld den första, därför att den äger teknisk överlägsenhet, ekonomisk makt, därför att den äger massmedia för kulturförsäljning.

Vår första värld, det är en första klassens värld, och i vårt klasstänkande delar vi ut små allmosor till de fattiga i den tredje världens underklass. Men vad har vår högt utvecklade civilisation att bjuda som är mera värdefullt än frihetstanken, som nu våldsamt växer fram i den fattiga världen?

Med översittarens terminologi talar vi om underutvecklade länder, även kamouflerat kallade utvecklingsländer eller för enkelhetens skull u-länder. Dessa länder är mer utvecklade än vi! Dessa av kolonialism och imperialism utplundrade länder har utvecklat en tanke som de flesta av oss inte vågar tänka igenom i alla dess konsekvenser: revolutionens tanke. Dessa länder har nått längre än vi, därför att de beslutat störta klassväldet, upphäva människans exploatering.

När jag såg Vietnams bönder med stenar och lera bygga upp vägar och dammar efter bombanfallet, när jag såg dem till knäna i gytjtjan, kläderna dränkta i gytjtja, i händerna lerans stora klumpar, då fanns ingen tvekan vid frågan vem som är den mest utvecklade, den värdige, den överlägsne: den där nere i skiten eller den där uppe i sin miljondollarmaskin!

Det mest förnedrande som yttras om dem som i dag fortsätter Vietnams kamp på andra fronter är att de är romantiska konspiratörer, att deras revolt är världsfrämmande så länge inte de objektiva förutsättningarna för framgång finns. Denna nedvärdering, som yttras i oktoberrevolutionens arbetarstat, är inte ny. I mitten på tjugotalet tvingade den kommunistiska internationalen de kinesiska revolutionärerna att sträcka sina vapen för Chiang Kai-shek. Vi vet hur det gick. De slaktades i tiotusental medan Chiang Kai-shek blev hedersmedlem i Komintern. Även då ansågs tiden inte vara inne ännu, och det fanns ingen tillit till tesen om revolutionen som från landet bars in till städerna.

Just det faktum att Vietnam kämpar ensamt, att inga frivilliga från socialismens broderländer står vid dess sida, att arbetarna i de så kallade utvecklade länderna stillatigande ser på hur arbetare och bönder i Vietnam mördas, att arbetarpartierna i den västliga världen inte kommer dem till hjälp med sitt starka vapen: generalstrejken, just det är ett av skälen till att Che Guevara anslöt sig till Bolivias gerilla. Hans tes om nödvändigheten av två, tre, flera Vietnam var inte en romantikers infall, det var en realpolitikens insikt om den enda rätta strategin i kampen mot den amerikanska världsmaktens förtryck. Medan han gav stöd åt den latinamerikanska revolutionen uttryckte han sin solidaritet med Vietnam. Och om han var desillusionerad när han greps och lönnmördades på en tillfälligt förlorad post, så var det inte därför att han ansåg revolutionen i Latinamerika förlorad, utan därför att han såg hur ensam revolutionen ännu stod. Han stupade även för Vietnam och – för att åter ta upp hans lära till oss – han visade med sin död ytterst konkret hur förfärligt övergivet Vietnam är.

Vad kan vi göra? Vårt motstånd mot USA:s angreppskrig i Vietnam och USA:s förestående våldshandlingar i Latinamerika och på andra ställen på jorden där det amerikanska storkapitalet

försvarar sina positioner, vårt motstånd har nu nått gränsen för den fredliga protesten. Vi har sett med dessa växande protester även förstörelsen växa. Vi har sett att hundratusentals människor som tågar ut på metropolernas gator och ropar ut sitt fördömande inte förmår stanna upp skräckväldet. Det behövs en politisering i den internationella oppositionen. Att fördöma kriget därför att det förbränner och gasar ihjäl oskyldiga människor är meningslöst. Meningslös är protesten mot olagliga vapen, mot tortyr, mot avtalsbrott. Vi vet att hela kriget mot Vietnams folk, från början till slutet, är ett enda brott mot alla överenskommelser, mot all människovärdighet. Vad som fordras nu, det är att brännmärka detta krig, som redan har sina avläggare i Latinamerika, i Afrika, i Mellanöstern, för vad det är, nämligen ett modernt plundrings- och erövringståg med teknologins gigantiska hjälp.

Vad vi kan göra? Att försöka få dem på vår sida som bör stå i främsta ledet när det gäller klasskampen: arbetarna! Kriget i Vietnam, i det övriga Asien, i Latinamerika, Afrika är klasskampens krig mot den som kämpar med blotta händer.

Innan Che Guevara dog sade han: ”Den bit jord som dränks med mitt blod, det är den enda bit jord

som tillhör mig.” Vad ville han säga med detta? Han visste: jorden tillhör dig inte längre när du är död. Men han visste även: om du inte riskerar ditt blod, så kommer aldrig denna bit jord att tillhöra dig. Denna risk som han tog på sig, och som ledde till att en av vår tids stora revolutionärer dog, denna risk är ledmärket för dem som fortsätter.

Vilka risker tar vi? Vad händer oss när vi vägrar ta emot de förvrängningar, verklighetsförfalskningar, lögner som de härskandes massmedia öser ut över oss dag och natt? Vad riskerar skribenterna, journalisterna, fackföreningsledarna, statstjänstemännen om de kräver att få veta och sprida sanningen?

Vi är optimister. Vi tror på människans inneboende kraft när det gäller att störta tyranniet. Den dag vi har förskaffat oss kunskaper nog för att förstå att kampen även angår oss, att kampen inte förs i avlägsna trakter, utan i vårt eget samhällssystem, den dag då miljoner arbetare lämnar fabriker och verkstäder för att kräva slutet på mördandet, den dagen kommer att vara början till imperialismens nederlag.

